

3. kvartal

2015

Innhold

03	Hovedtrekk i 3. kvartal
03	Nøkkeltall for Orklakonsernet
04	Fortsatt god vekst i merkevareområdet
04	Strukturelle tiltak
04	Finansielle forhold
05	Forretningsområdene
05	Merkevareområdet
05	Orkla Foods
06	Orkla Confectionery & Snacks
06	Orkla Home & Personal
07	Orkla Food Ingredients
07	Orkla Investments
07	Hydro Power
07	Financial Investments
07	Sapa (JV)
07	Jotun
07	Kontantstrøm og kapitalforhold
08	Utsikter fremover
09	Sammendratt resultatregnskap
09	Resultat pr. aksje
09	Sammendratt oppstilling over totalresultat
10	Sammendratt konsernbalanse
10	Sammendratt utvikling egenkapital
11	Sammendratt kontantstrøm IFRS
12	Noter

Hovedtrekk i 3. kvartal

- EBIT (adj.)¹ for konsernet endte på 993 mill. kroner i 3. kvartal, tilsvarende en vekst på 13 %
- Merkevarerområdet hadde en organisk³ topplinjevekst på 2,3 % og en vekst i EBIT (adj.)¹ på 15 %
- Valutaomregning ved konsolidering bidro positivt med 53 mill. kroner (6 %) på merkevare-områdets EBIT (adj.)¹ i 3. kvartal, grunnet en svekket norsk krone. På motsatt side opplevde Orkla marginpress som følge av økte innkjøpskostnader på importerte råvarer og handelsvarer for de norske selskapene
- Godt bidrag fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper, i hovedsak drevet av fortsatt sterk vekst i Jotun, men også god underliggende drift i Sapa
- Resultat pr. aksje endte på 0,80 kroner, sammenlignet med 0,51 kroner i 3. kvartal 2014, tilsvarende en økning på 57 %
- Merkevarerområdet har i 3. kvartal blitt ytterligere styrket gjennom flere oppkjøp, i tillegg til interne restruktureringsprosjekter
- Merkevarer selskapet Cederroth er konsolidert i tallene fra og med 1. september 2015

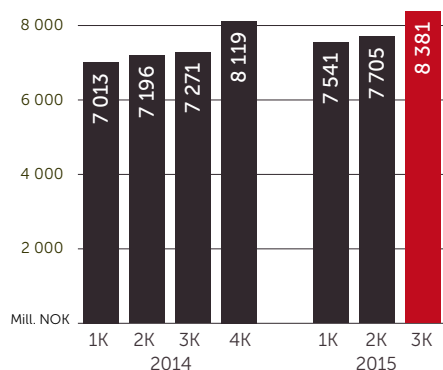
NØKKELTALL FOR ORKLAKONSERNET

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
		2015	2014*	2014	2015	2014*
Driftsinntekter	2	23 627	21 480	29 599	8 381	7 271
Driftsresultat – EBIT (adj.) ¹	2	2 507	2 207	3 214	993	879
Resultat før skattekostnad		3 144	2 367	2 872	1 069	907
Gevinst/tap/resultat ikke videreført virksomhet		0	(98)	(485)	0	(155)
Resultat pr. aksje utvannet (NOK)		2,50	1,69	1,63	0,80	0,51
Kontantstrøm fra driften**	14	2 064	1 443	2 782	712	577
Netto rentebærende gjeld	6	8 928	8 329	5 661		
Egenkapitalandel (%)		60,1	58,5	62,5		
Net gearing ⁴		0,28	0,28	0,18		

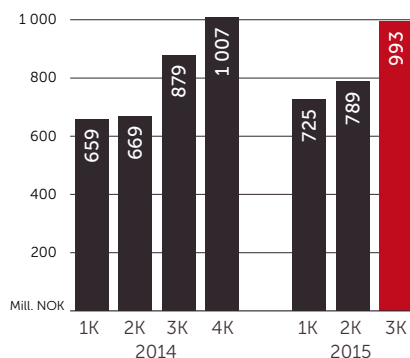
*Historiske resultattall er omarbeidet som følge av at Orkla Brands Russia er skilt ut som ikke videreført virksomhet, se note 11.

**Eksklusiv Financial Investments.

DRIFTSINNTEKTER

EBIT (ADJ.)¹

8.381

DRIFTSINNTEKTER

Konsernets driftsinntekter ble 8.381 mill. kroner i 3. kvartal 2015

993

EBIT (ADJ.)¹

Konsernets EBIT (adj.)¹ ble 993 mill. kroner i 3. kvartal 2015

¹Driftsresultat før andre inntekter og kostnader

²Tall i parentes er for tilsvarende periode foregående år

³Justert for kjøpte og solgte virksomheter og valutaomregningseffekter

⁴Netto rentebærende gjeld/Egenkapital

FORTSATT GOD VEKST I MERKEVAREOMRÅDET

Merkevareområdet viste både organisk³ omsetningsvekst og vekst i EBIT (adj.)¹ i 3. kvartal. Den organiske³ omsetningsveksten var 2,3 % med fremgang i alle forretningsområdene med unntak av Orkla Home & Personal.

Det var bredbasert organisk³ omsetningsvekst i Orkla Foods og Orkla Food Ingredients i 3. kvartal. Orkla Foods viste god utvikling med godt bidrag fra årets nylanseringer samt positive effekter fra distribusjonen av Tropicana juice, dog sammenlignet med et svakere 3. kvartal i fjor. I Orkla Confectionery & Snacks var den organiske³ veksten særlig drevet av virksomhetene i Norge og Danmark. Orkla Home & Personal hadde salgstilbakegang i Lilleborg og Pierre Robert Group, som delvis ble motvirket av vekst i Orkla Health og Orkla House Care. Nedgangen i Lilleborg var i noe grad forventet som følge av høyt salg i siste del av 2. kvartal og Pierre Robert Group var blant annet negativt påvirket av timing på kampanjer.

Orklas kategorier i dagligvaremarkedet i Norden har i sum vokst det siste året. Orklas markedsandeler viste i 3. kvartal varierende utvikling mellom kategoriene. I sum var markedsandelene i disse kanalene noe lavere enn i samme periode i fjor, men gjennom de siste perioder har trenden vært mer positiv.

EBIT (adj.)¹ endte på 1.055 mill. kroner (920 mill. kroner)², tilsvarende en vekst på 15 %. Veksten var primært drevet av god salgsfremgang og omfattende kostnadsforbedringsprogrammer, men også positive effekter fra valuta-omregning ved konsolidering og oppkjøpte virksomheter.

EBIT (adj.)¹-marginen i kvartalet endte på 13,1 %, omtrent på nivå med fjoråret. EBIT (adj.)¹-marginen var negativt påvirket av høyere innkjøpskostnader som følge av en svekket norsk krone, økte råvare- og emballasjekostnader, samt utvanningseffekt fra inkluderingen av oppkjøpte selskaper med lavere marginer. På motsatt side hadde Orkla positivt bidrag fra prisøkninger, positiv volum/miks og omfattende forbedringsprogrammer.

STRUKTURELLE TILTAK

Orkla har gjennom 3. kvartal gjort ytterligere strukturelle grep i tråd med forretningsstrategien om å være et ledende nordisk og baltisk merkevareselskap. I tillegg til pågående prosesser om flytting av produksjon for optimalisering og effektivisering av fabrikkstrukturen har nye avtaler om oppkjøp blitt inngått.

Orkla inngikk i januar en avtale om kjøp av det svenske merkevareselskapet Cederroth. Med dette kjøpet blir Orkla Home & Personal en av Nordens ledende leverandører innen personlig pleie, helse, sårpleie og vaskemidler.

Den 28. august ble avtalen godkjent av konkurransetilsynet i Norge, og avtalen er dermed godkjent av alle relevante konkurransemyndigheter. Avtalen i Norge er godkjent på vilkår av at varemerket Asan selges. I Sverige ble avtalen godkjent i sommer, mot at varemerket Allévo selges. Omsetningen for disse to varemerkene beløper seg til anslagsvis 8 % av den totale omsetningen. Øvrige konkurransemyndigheter har godkjent avtalen uten vilkår. Kjøpet ble gjennomført 31. august og Cederroth inngår med regnskapsmessig virkning i Orkla Home & Personal fra 1. september 2015.

Den 9. september annonserte Orkla avtalen om kjøp av det norske godteriselskapet Lakrisgutta AS. Lakrisgutta overtas med regnskapsmessig virkning i Orkla Confectionery & Snacks fra 1. oktober 2015.

For å styrke konkurransekraften i Latvia slår Orkla sammen sine latviske selskaper NP Foods og Latfood og etablerer Orkla Confectionery & Snacks Latvia. Orkla Confectionery & Snacks Latvia vil bli det ledende selskapet innen godteri, kjeks og snacks i Baltikum, med kjente merkevarer som Laima, Selga, Staburadze, Ādažu og Taffel snacks. Selskapet vil eksportere til 26 land og ha ca. 1.350 ansatte. I tillegg etablerer Orkla et felles matvareselskap i Latvia som vil få navnet Orkla Foods Latvia. Selskapet vil bestå av matvareselskapet Spilva og drikkevarevirksomheten Gutta, der sistnevnte tidligere har vært en del av NP Foods. De formelle sammenslåingene krever godkjenning fra latviske konkurransemyndigheter og er ventet å skje i starten av 2016.

Den russiske nøttevirksomheten Chaka har rapporterings- og regnskapsmessig blitt flyttet ut av Orkla Confectionery & Snacks og over til porteføljen innenfor Orkla Financial Investments fra og med 1. juli 2015. Orkla fortsetter å se etter strukturelle løsninger for Chaka. Historiske tall er ikke omarbeidet grunnet selskapets relativt beskjedne størrelse.

For mer informasjon om oppkjøpene, se note 5.

FINANSIELLE FORHOLD

Driftsinntektene for konsernet endte på 8.381 mill. kroner (7.271 mill. kroner)² i 3. kvartal. Fremgangen var relatert til både god organisk³ omsetningsvekst og strukturell vekst innen merkevareområdet. I tillegg bidro valutaomregningseffekter ved konsolidering positivt på merkevareområdets driftsinntekter med 454 mill. kroner i 3. kvartal.

For konsernet endte EBIT (adj.)¹ på 993 mill. kroner (879 mill. kroner)² i 3. kvartal. For merkevareområdet endte EBIT (adj.)¹ på 1.055 mill. kroner (920 mill. kroner)² i 3. kvartal. Fremgangen var relatert til organisk³ og strukturell omsetningsvekst, og økt lønnsomhet innen

merkevareområdet, blant annet som følge av kostnads-
besparelser. Dette på tross av at en svekkelse av den
norske kronen resulterte i økte innkjøpskostnader. Valuta-
omregning ved konsolidering bidro positivt med 53 mill.
kroner på merkevareområdets EBIT (adj.)¹ i 3. kvartal,
grunnet en svekket norsk krone.

Konsernets andre inntekter og kostnader utgjorde -96 mill.
kroner (-44 mill. kroner)² i 3. kvartal, se note 3. Dette var i
hovedsak relatert til oppkjøps- og integrasjonskostnader
som følge av flere strukturelle tiltak, samt nedskrivning av
eiendeler i Orkla Food Ingredients sin marsipanvirksomhet
i Italia.

Resultatet fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper var
på 239 mill. kroner (126 mill. kroner)², drevet av god vekst
i Jotun. Orklas andel av resultatet i Sapa (JV) var 54 mill.
kroner (54 mill. kroner)², hvor underliggende fremgang delvis
ble motvirket av fallende metallpremier i Nord-Amerika.

Netto renter endte i 3. kvartal på -78 mill. kroner (-68 mill.
kroner)². Lavere gjennomsnittlig gjeld i kvartalet og et
lavere rentenivå sammenlignet med fjoråret påvirket
positivt, men dette ble motvirket av negativt bidrag fra
verdedning på renteswapper som ikke sikringsbokføres.

Gjennomsnittlig lånerente var 2,8 % i kvartalet og
konsernets netto rentebærende gjeld ved utgangen av
3. kvartal var 8,9 mrd. kroner, mot 5,7 mrd. kroner pr.
31. desember 2014.

Konsernets resultat før skatt ble 1.069 mill. kroner
(907 mill. kroner)², og skattekostnaden er beregnet til
240 mill. kroner (207 mill. kroner)² i 3. kvartal. Orklas
resultat pr. aksje utvannet økte med 57 % fra 0,51 kroner til
0,80 kroner i 3. kvartal.

FORRETNINGSOMRÅDENE

MERKEVAREOMRÅDET

Beløp i mill. NOK	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.		1.7.-30.9.	
	2015	2014	2014	2015	2014	2014
Driftsinntekter	22 688	20 730	28 584	8 064	6 984	
EBIT (adj.) ¹	2 644	2 356	3 378	1 055	920	
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	11,7	11,4	11,8	13,1	13,2	
Kontantstrøm fra driften før investeringer	2 747	2 174	3 653	958	802	
Netto fornyelsesinvesteringer	(593)	(536)	(805)	(232)	(175)	
Kontantstrøm fra driften	2 154	1 638	2 848	726	627	
Ekspansjonsinvesteringer	(236)	(65)	(102)	(77)	(30)	

Orkla Foods

Beløp i mill. NOK	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.		1.7.-30.9.	
	2015	2014	2014	2015	2014	2014
Driftsinntekter	9 428	8 861	12 232	3 261	2 900	
EBIT (adj.) ¹	1 140	1 022	1 488	429	357	
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	12,1	11,5	12,2	13,2	12,3	
Kontantstrøm fra driften før investeringer	1 152	1 201	1 772	496	466	
Netto fornyelsesinvesteringer	(262)	(308)	(432)	(150)	(111)	
Kontantstrøm fra driften	890	893	1 340	346	355	
Ekspansjonsinvesteringer	(216)	(29)	(52)	(71)	(9)	

- Bredbasert salgs-, resultat- og marginvekst i kvartalet
- Fremgang drevet av vekst i dagligvarekanalen og
kontinuerlige kostnadsforbedringer
- Svekkelse av den norske kronen resulterte i økte
innkjøpspriser

Orkla Foods hadde i 3.kvartal driftsinntekter på 3.261 mill.
kroner (2.900 mill. kroner)², drevet av en organisk³
vekst på 4,2 % med en bredbasert salgsmengde, dog
sammenlignet med et svakere kvartal i fjor. Salgsfrem-
gangen hadde godt bidrag fra årets nylanseringer i både
dagligvarekanalen og øvrige kanaler samt positive effekter
fra distribusjonen av Tropicana juice. Det var også noe
høyere kampanjeaktivitet i kvartalet som forventes å gi
motsatt effekt i 4. kvartal.

Det ble i 3. kvartal lansert flere innovasjoner som har
bidratt positivt innen dagligvare og øvrige kanaler. I Norge
ble blant annet den nye merkevaren Pizzabakeriet lansert,
en italienskinspirert pizza som har fått god mottakelse
i markedet. Videre har årets lansering av Pastella
Grønnsakspasta i Danmark levert i henhold til forventning
i både dagligvare- og eksportkanalen, og ble i 3. kvartal
lansert på det norske markedet under varemerket Toro.
Markedsandelene var totalt noe svekket sammenlignet
med samme periode i fjor, men har de siste kvartalene vist
tegn til forbedring.

EBIT (adj.)¹ endte på 429 mill. kroner (357 mill. kroner)²,
tilsvarende en vekst på 20 %, primært drevet av bidrag
fra salgsvækst, til tross for høyere innkjøpskostnader som
følge av negativ valutaeksponering. EBIT (adj.)¹-marginen
viste vekst i kvartalet på 0,9 %-poeng hvor også kostnads-
forbedringer hadde positive effekter.

Orkla Confectionery & Snacks

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
	2015	2014	2014	2015	2014
Driftsinntekter	3 995	3 539	4 987	1 452	1 228
EBIT (adj.) ¹	529	448	693	238	217
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	13,2	12,7	13,9	16,4	17,7
Kontantstrøm fra driften før investeringer	430	405	840	105	136
Netto fornyelsesinvesteringer	(199)	(111)	(219)	(47)	(37)
Kontantstrøm fra driften	231	294	621	58	99
Ekspansjonsinvesteringer	(15)	(17)	(27)	(1)	(17)

- Salgs- og resultatfremgang, spesielt relatert til den danske virksomheten
- Omfattende endringer i virksomheten i Latvia
- Økte råvarekostnader bidro til marginpress, spesielt i Norge

Orkla Confectionery & Snacks hadde i 3. kvartal driftsinntekter på 1.452 mill. kroner (1.228 mill. kroner)², tilsvarende en organisk³ vekst på 1,2 %. Salgsfremgangen i kvartalet var særlig relatert til virksomheten i Danmark, men også til selskapene i Norge, Sverige og Estland. På den annen side hadde virksomheten i Finland tilbakegang, spesielt grunnet en krevende markedsituasjon innen snackskategorien. I kvartalet bidro NP Foods med betydelig salgsvekst etter regnskapsmessig konsolidering fra 1. april.

Flere innovasjoner bidro positivt i kvartalet, spesielt snacksvarianten Big Cut lansert i Norge, Sverige og Finland, Polly Ovnristet nøtter i Norge, samt Ballerina Bites (kjekks) i Sverige. I kvartalet ble ovnsristede nøtter under varemerket Anyday lansert i Sverige, Danmark og Finland. Markedsandelene viste totalt sett en viss fremgang i kvartalet, relatert til Norge og Sverige.

Oppkjøpet av NP Foods innebærer store endringer av hele den baltiske virksomheten, primært i Latvia, men også i Estland. Dette omfatter blant annet omstruktureringer i produksjonsstrukturen. Fra 1. oktober ble snacksselskapet Latfood og NP Foods i Latvia slått sammen til selskapet Orkla Confectionery & Snacks Latvija. Fra samme tidspunkt overføres drikkevirksomheten i NP Foods til Orkla Foods' selskap i Latvia. Fra juni i år ble NP Foods' produktportefølje i Estland innlemmet i Kalev. I kvartalet bidro de pågående endringene til resultattilbakegang.

EBIT (adj.)¹ endte på 238 mill. kroner (217 mill. kroner)² i kvartalet. Salgsfremgangen var hovedårsaken til resultatveksten. Økte råvarekostnader, spesielt i Norge, bidro til marginpress. EBIT (adj.)¹-marginen ble i kvartalet redusert med 1,3 %-poeng som følge av utvanningseffekt fra inkluderingen av NP Foods, derimot var den underliggende marginutviklingen positiv.

Orkla Home & Personal

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
	2015	2014	2014	2015	2014
Driftsinntekter	3 894	3 710	4 960	1 410	1 254
EBIT (adj.) ¹	677	661	852	269	256
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	17,4	17,8	17,2	19,1	20,4
Kontantstrøm fra driften før investeringer	861	391	709	207	109
Netto fornyelsesinvesteringer	(43)	(50)	(51)	(10)	(14)
Kontantstrøm fra driften	818	341	658	197	95
Ekspansjonsinvesteringer	-	-	-	-	-

- Organisk³ tilbakegang i salg på 2,6 %
- Kjøp av Cederroth godkjent
- Resultatmargin betydelig negativt påvirket av svak norsk krone og inkludering av Cederroth

Orkla Home & Personal hadde i 3. kvartal driftsinntekter på 1.410 mill. kroner (1.254 mill. kroner)². Organisk³ salgstilbakegang på 2,6 % var drevet av Lilleborg og Pierre Robert Group. Lilleborg viste omsetningsnedgang etter to kvartaler med god vekst. Tilbakegangen var i noe grad ventet grunnet godt salg mot slutten av 2. kvartal i forkant av prisøkninger i juli. Svakere salg for Pierre Robert Group forklares ved kampanjeforskyvning mellom 3. kvartal og 4. kvartal, begrenset suksess med sommerkampanjer, samt endring i handelsstrukturen. Orkla Health Care hadde bredbasert omsetningsvekst. Orkla Health viste vekst etter et svakt 1. halvår. Markedene er imidlertid fortsatt krevende, særlig innenfor vektkategori.

Kjøpet av Cederroth har blitt godkjent av konkurransemyndigheter i alle land under forutsetning av at merkene Asan og Allévo selges. Salgsprosessene er fortsatt pågående. Cederroths resultater er inkludert i Orkla Home & Personal fra og med september, inkludert bidraget fra Asan og Allévo.

EBIT (adj.)¹-marginen i 3. kvartal endte på 19,1 % (20,4 %)². Utvanningseffekt fra inkludering av Cederroth forklarte deler av nedgangen. I tillegg opplever de fleste virksomhetene vesentlig høyere innkjøpskostnader som følge av en svekket norsk krone. EBIT (adj.)¹ endte på 269 mill. kroner (256 mill. kroner)² i 3. kvartal. Veksten var drevet av bidrag fra oppkjøp og positive valutaomregningseffekter.

Orkla Food Ingredients

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
	2015	2014	2014	2015	2014
Driftsinntekter	5 483	4 713	6 534	1 989	1 638
EBIT (adj.) ¹	298	225	345	119	90
Driftsmargin EBIT (adj.) ¹ (%)	5,4	4,8	5,3	6,0	5,5
Kontantstrøm fra driften før investeringer	303	177	332	149	91
Netto fornyelsesinvesteringer	(88)	(67)	(103)	(24)	(13)
Kontantstrøm fra driften	215	110	229	125	78
Ekspansjonsinvesteringer	(4)	(19)	(23)	(4)	(4)

- Bredbasert organisk³ salgsvekst
- Økt lønnsomhet drevet av positive valutakursomregninger, bidrag fra oppkjøpt virksomhet og organisk³ vekst
- Stabile markedsforhold

Orkla Food Ingredients hadde i 3. kvartal driftsinntekter på 1.989 mill. kroner (1.638 mill. kroner)², med en organisk³ vekst på 4,0 %.

Fremgangen var bredbasert og Orkla Food Ingredients dro fordel av sterke markedsposisjoner i mange markeder, stabile råvarepriser, samt forbedret produktmiks.

EBIT (adj.)¹ endte på 119 mill. kroner (90 mill. kroner)² i 3. kvartal. EBIT (adj.)¹-marginen ble 6,0 %, mot 5,5 % samme kvartal i fjor.

Orkla Food Ingredients har i løpet av året økt eksponeringen mot iskremingredienser- og tilbehør, gjennom både organisk³ og strukturell vekst. Dette salget har sesongmessig sterk inntjening i 2. og 3. kvartal og bidro til resultatveksten. Dette ventes å få motsatt effekt med negativt resultatbidrag i 4. kvartal og 1. kvartal.

ORKLA INVESTMENTS

Hydro Power

EBIT (adj.)¹ endte på 22 mill. kroner (46 mill. kroner)² for Hydro Power i 3. kvartal. Reduksjonen skyldtes vesentlig lavere kraftpriser som delvis ble oppveid av høyere volumer. Produksjonen i kvartalet endte på 891 GWh (568 GWh)² som er ny produksjonsrekord for et kvartal. Områdeprisen i Sauda i perioden ble 10,2 øre/kWh, mot 24,7 øre/kWh i 3. kvartal 2014. Det var tilsvarende prisutvikling for Sarpsfoss. Fyllingsgraden i vannmagasinet i Sauda var over normalnivå ved utgangen av kvartalet.

Financial Investments

EBIT (adj.)¹ for Orkla Financial Investments utgjorde 14 mill. kroner (-5 mill. kroner)² i 3. kvartal. De viktigste aktivitetene i kvartalet var utvikling og salg knyttet til eksisterende eiendomsportefølje, hvor salg av eiendommer i Ringnes Park bidro positivt med 12 mill. kroner.

Sapa (JV) (50 % eierandel)

Underliggende EBIT økte betydelig sammenlignet med samme kvartal i fjor, drevet av positivt bidrag fra synergi-programmet, sterk etterspørsel i Nord-Amerika og positive valutaeffekter.

Underliggende EBIT for de første ni månedene i 2015 bedret seg betydelig sammenlignet med samme periode i 2014, drevet av de samme faktorene som omtalt ovenfor. Forbedringen ble delvis motvirket av sterkt fallende metallpremier i Nord-Amerika.

Etterspørselen etter ekstruderte aluminiumsprodukter i Nord-Amerika fortsatte å være sterk. Sammenlignet med samme kvartal i fjor, økte etterspørselen med 6 %, som følge av sterk vekst i bil- og lastebilindustrien samt økt aktivitet i boligbygg- og anleggsmarkedet.

Etterspørselen i Europa økte med 2 % sammenlignet med samme kvartal i fjor, men med et fortsatt svakt bygg- og anleggsmarked.

Jotun (42,5 % eierandel)

Jotun har levert rekordhøy omsetning og driftsresultat hittil i år. En vesentlig del av den rapporterte salgsveksten var relatert til positive valutakurseffekter. Den underliggende salgsveksten, justert for valutakurseffekter, var fortsatt tosifret med vekst i samtlige regioner og segmenter. Inntektsveksten skyldtes primært sterk vekst i leveransen av skipsmaling.

Videre fortsatte den positive trenden for salg av dekorativ maling i Midtøsten og Asia. Volumvekst og bedre marginer, kombinert med kostnadsbesparelser bidro til økt fortjeneste. Jotun fortsetter å investere i økt produksjonskapasitet i tråd med selskapets vekststrategi. De største investeringene for perioden gjelder Jotuns virksomhet i Brasil, Oman og Indonesia.

KONTANTSTRØM OG KAPITALFORHOLD

Kommentarene nedenfor er knyttet til kontantstrømmoppstillingen på Orklas interne format og refererer til perioden 1. januar til 30. september 2015. Det henvises til note 14 i denne rapporten.

Kontantstrøm fra driften (eksklusive Financial Investments) endte på 2.064 mill. kroner (1.443 mill. kroner)² pr. 3. kvartal. Det var pr. 3. kvartal en sesongmessig oppbygging av driftskapitalen, som ble delvis motvirket av innbetalt fordring på engangskompensasjonen fra fjorårets reforhandling av Unilever-avtalen. Netto fornyelsesinvesteringer var 659 mill. kroner (587 mill. kroner)². Kontantstrøm fra driften fra Financial Investments var 127 mill. kroner pr. 3. kvartal (45 mill. kroner)².

Det ble utbetalt et ordinært utbytte på 2,50 kroner pr. aksje for regnskapsåret 2014. Totalt utgjorde betalt utbytte 2.554 mill. kroner pr. 30. september 2015.

For å oppfylle gjenværende opsjonsprogram har det pr. 3. kvartal blitt netto kjøpt egne aksjer for -112 mill. kroner (200 mill. kroner)². Ekspansjonsinvesteringer utgjorde 236 mill. kroner (65 mill. kroner)² pr. 3. kvartal. Økningen i ekspansjonsinvesteringer må ses i sammenheng med restrukturering av fabrikkstrukturen i merkevareområdet.

Salg av selskaper utgjorde 1.081 mill. kroner og var i hovedsak relatert til nedsalget i Gränges og vederlaget fra salget av Orkla Brands Russia. Kjøp av selskaper utgjorde -3.033 mill. kroner og var relatert til oppkjøp innen merkevareområdet. Pr. 3. kvartal har det, i tillegg til Gränges, blitt netto solgt aksjer og finansielle eiendeler for 225 mill. kroner.

Netto kontantstrøm for konsernet var -2.866 mill. kroner (-114 mill. kroner)² pr. 3. kvartal. Konsernets rentebærende gjeld hadde hittil i år en gjennomsnittlig lånerente på 2,9 %, i hovedsak fordelt på valutaene SEK, EUR, NOK og DKK. Endrede valutakurser resulterte i negative omregningseffekter på -401 mill. kroner på netto rentebærende gjeld, som endte på 8.928 mill. kroner.

Egenkapitalandelen ved utgangen av 3. kvartal var 60,1 % mot 62,5 % pr. 31. desember 2014. Tilsvarende var net gearing⁴ 0,28 mot 0,18. Orkla har en robust finansiell stilling med likviditetsreserver og kredittlinjer som overstiger kjente kapitalutlegg i de nærmeste 12 måneder. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på langsiktig gjeld og ubenyttede kredittlinjer er 3,6 år.

UTSIKTER FREMOVER

Det forventes moderat vekst i dagligvaremarkedene i Norden og Baltikum i årene som kommer, men det vil være noe variasjon mellom markedene.

De ulike forretningsområdene er i større eller mindre grad eksponert for valutarisiko, og i den senere tid har en svekket norsk og svensk krone medført en vesentlig økning i innkjøpskostnader for de nordiske selskapene. Derimot har mange av Orklas selskaper en betydelig grad av innkjøpene i lokal valuta som reduserer realeffekten av en svekket valuta. Dette kan på lengre sikt gi Orkla et konkurransefortrinn mot internasjonale konkurrenter, med en vesentlig høyere andel av kostnader i utenlandsk valuta.

De internasjonale råvareprisene har i sum sunket noe i den senere tid, men fortsatt ligger mange av Orklas sentrale råvarer på et historisk høyt prisnivå. Det er stor variasjon mellom ulike råvaregrupper, og usikkerheten knyttet til utviklingen i råvarepriser fremover er generelt høy. Orklas råvare- og emballasjekostnader har økt vesentlig for noen av selskapene.

Konsernet avholdt investordag i London den 11. september 2015. Strategien om å være Nordens ledende merkevare-selskap, med Norden og Baltikum som hovedmarkeder, ligger fast. Samtidig vil styret foreslå en utbyttepolitikk som tilsier at det opprettholdes et stabilt utbytte på minimum 2,50 kr pr. aksje. Orkla målsetter organisk³ vekst minst på nivå med markedsveksten og årlig justert EBIT (adj.)¹-vekst på 6–9 % innen merkevareområdet for perioden 2016–2018.

Oslo, 29. oktober 2015
Styret i Orkla ASA

Sammendratt resultatregnskap

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
		2015	2014*	2014	2015	2014*
Driftsinntekter	2	23 627	21 480	29 599	8 381	7 271
Driftskostnader		(20 344)	(18 564)	(25 427)	(7 123)	(6 156)
Av- og nedskrivninger varige driftsmidler		(762)	(694)	(935)	(260)	(230)
Amortisering immaterielle eiendeler		(14)	(15)	(23)	(5)	(6)
Andre inntekter og kostnader	3	(268)	2	(100)	(96)	(44)
Driftsresultat		2 239	2 209	3 114	897	835
Resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper		1 022	373	121	239	126
Renter, netto		(159)	(238)	(363)	(78)	(68)
Øvrige finansposter, netto	7	42	23	0	11	14
Resultat før skattekostnad		3 144	2 367	2 872	1 069	907
Skattekostnad		(550)	(505)	(688)	(240)	(207)
Periodens resultat for videreført virksomhet		2 594	1 862	2 184	829	700
Gevinst/tap/resultat ikke videreført virksomhet	11	0	(98)	(485)	0	(155)
Periodens resultat		2 594	1 764	1 699	829	545
Minoritetens andel av periodens resultat		46	44	40	19	28
Majoritetens andel av periodens resultat		2 548	1 720	1 659	810	517

*Historiske resultatall er omarbeidet som følge av at Orkla Brands Russia er skilt ut som ikke videreført virksomhet, se note 11.

Resultat pr. aksje

Beløp i NOK	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
	2015	2014	2014	2015	2014
Resultat pr. aksje	2,50	1,69	1,63	0,80	0,51
Resultat pr. aksje, utvannet	2,50	1,69	1,63	0,80	0,51
Resultat pr. aksje for videreført virksomhet, utvannet	2,50	1,79	2,11	0,80	0,66

Sammendratt oppstilling over totalresultat

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
		2015	2014	2014	2015	2014
Periodens resultat		2 594	1 764	1 699	829	545
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert over resultat i etterfølgende perioder</i>						
Endring estimatavvik pensjoner etter skatt		-	-	(148)	-	-
<i>Poster som vil bli reklassifisert over resultat i etterfølgende perioder</i>						
Endring resultatreserve aksjer etter skatt	4	(177)	(49)	(21)	(77)	(44)
Endring sikringsreserve etter skatt	4	85	(156)	(150)	(38)	(34)
Ført mot egenkapital i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper		339	122	906	282	(4)
Omregningsdifferanser		534	(376)	713	720	(279)
Konsernets totalresultat		3 375	1 305	2 999	1 716	184
Minoritetens andel av totalresultatet		59	42	54		
Majoritetens andel av totalresultatet		3 316	1 263	2 945		

Sammendratt konsernbalanse

Beløp i mill. NOK	Note	30.9.	31.12.
		2015	2014
Immaterielle eiendeler		17 450	14 598
Varige driftsmidler		10 256	9 484
Investeringer i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper og andre finansielle eiendeler	6	12 587	13 026
Langsiktige eiendeler		40 293	37 108
Eiendeler holdt for salg	11	22	22
Varer		4 824	3 873
Beholdning eiendom under utvikling		188	200
Kunde- og andre handelsfordringer		5 242	4 413
Øvrige fordringer	6	586	1 147
Aksjer og finansielle eiendeler		1 192	734
Kontanter og kontantekvivalenter	6	1 105	2 615
Kortsiktige eiendeler		13 159	13 004
Sum eiendeler		53 452	50 112
Innskutt egenkapital		1 992	1 993
Opptjent egenkapital		29 709	29 066
Minoritetsinteresser		411	245
Egenkapital		32 112	31 304
Avsetninger og annen langsiktig gjeld		4 083	3 699
Rentebærende gjeld langsiktig	6	10 310	8 510
Rentebærende gjeld kortsiktig	6	370	598
Leverandør- og annen handelsgjeld		3 711	3 221
Annen kortsiktig gjeld		2 866	2 780
Sum gjeld og egenkapital		53 452	50 112
Egenkapitalandel (%)		60,1	62,5

Sammendratt utvikling egenkapital

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.2015			1.1.–30.9.2014		
	Majoritetens egenkapital	Minoritets-interesser	Total egenkapital	Majoritetens egenkapital	Minoritets-interesser	Total egenkapital
Egenkapital 1.1.	31 059	245	31 304	30 479	301	30 780
Konsernets totalresultat	3 316	59	3 375	1 263	42	1 305
Utbytte	(2 544)	(10)	(2 554)	(2 540)	(5)	(2 545)
Netto kjøp/salg egne aksjer	(112)	-	(112)	200	-	200
Opsjonskostnader	-	-	-	5	-	5
Endring eierandel minoriteter	(18)	117	99	76	28	104
Egenkapital ved periodens slutt	31 701	411	32 112	29 483	366	29 849

Sammendratt kontantstrøm IFRS

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
		2015	2014	2014	2015	2014
Kontantstrøm fra driften før investeringer		2 747	2 003	3 569	1 058	766
Mottatte utbytter og betalte finansposter		85	37	(55)	43	58
Betalte skatter		(668)	(354)	(492)	(87)	(80)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		2 164	1 686	3 022	1 014	744
Netto investeringer anleggsmidler		(792)	(580)	(948)	(331)	(228)
Netto salg (kjøp) av selskaper	5, 11	(691)	154	2 207	(199)	176
Netto salg aksjer og finansielle eiendeler		225	204	350	76	80
Andre betalinger og ikke videreført virksomhet		155	422	302	20	(111)
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(1 103)	200	1 911	(434)	(83)
Netto betalt til aksjonærer		(2 666)	(2 345)	(2 460)	(117)	67
Endring rentebærende gjeld og rentebærende fordringer		(79)	462	(1 696)	(366)	(678)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(2 745)	(1 883)	(4 156)	(483)	(611)
Valutaeffekt kontanter og kontantekvivalenter		174	(155)	33	169	(78)
Endring kontanter og kontantekvivalenter		(1 510)	(152)	810	266	(28)
Kontanter og kontantekvivalenter	6	1 105	1 653	2 615		

Se også note 14 for kontantstrøm i Orkla-format.

NOTER

NOTE 1 OVERORDNET INFORMASJON

Orkla ASAs sammendratte konsernregnskap for tre kvartaler i 2015 ble godkjent på styremøtet 29. oktober 2015. Regnskapstallene er ikke reviderte. Orkla ASA er et allmennaksjeselskap med kontoradresse Skøyen i Oslo (Norge).

Aksjene omsettes på Oslo Børs. Delårsrapporten er utarbeidet i tråd med IAS 34 Delårsrapportering. Det er fulgt samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap.

Orkla gikk ved utarbeidelsen av årsrapporten for 2014 over til å presentere EBIT (adj.) i stedet for EBITA i segmentpresentasjonen. Forskjellen er at Amortiseringer nå er fratrasket i det nye begrepet. Definisjonen av EBIT (adj.) er «Driftsresultat før andre inntekter og kostnader».

Betydningen av aksjer og finansielle eiendeler er sterkt redusert og presentasjonen av finansposter i resultatoppstillingen er endret for å ivareta dette forholdet. Ny inndeling av finanspostene er fra 1. kvartal 2015 en splitt mellom netto renter og netto øvrige finansposter. Øvrige finansposter er spesifisert i note 7. Se resultatoppstilling side 9.

Presentasjonen i balansen er endret for bedre å få frem Orklas omløpskapital, dvs. den delen av arbeidskapitalen som i hovedsak stammer fra varekretsløpet. Orkla ønsker med denne presentasjonen å være mer sammenlignbar med andre merkevareselskaper. Endringen er gjort ved å splitte de tidligere linjene for henholdsvis «Varelager», «Fordringer» og «Annen kortsiktig gjeld» i de nye linjene «Varelager» og «Beholdning eiendom under utvikling», «Kunde- og andre handelsfordringer» og «Øvrige fordringer» samt «Leverandør- og annen handelsgjeld» og «Annen kortsiktig gjeld». Se balanseoppstillingen side 10.

Konsernet har for øvrig ikke endret presentasjon, regnskapsprinsipper eller tatt i bruk nye standarder som vesentlig påvirker regnskapsrapporteringen eller sammenligningen med tidligere perioder.

Konsernet har kjøpt ny virksomhet. Det største oppkjøpet i 3. kvartal er Cederroth. Oppkjøpene er presentert i note 5 og note 13.

Konsernet solgte i mai 2015 15 % av aksjene i Gränges, se note 5.

NOTE 2 SEGMENTER

Driftsinntekter

	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
Beløp i mill. NOK	2015	2014	2014	2015	2014
Orkla Group	23 627	21 480	29 599	8 381	7 271
Branded Consumer Goods	22 688	20 730	28 584	8 064	6 984
Orkla Foods	9 428	8 861	12 232	3 261	2 900
Orkla Confectionery & Snacks	3 995	3 539	4 987	1 452	1 228
Orkla Home & Personal	3 894	3 710	4 960	1 410	1 254
Orkla Food Ingredients	5 483	4 713	6 534	1 989	1 638
Elimineringer Branded Consumer Goods	(112)	(93)	(129)	(48)	(36)
Orkla Investments	914	725	972	313	279
Hydro Power	498	538	741	156	174
Financial Investments	416	187	231	157	105
HQ/Other Business/Elimineringer	25	25	43	4	8

Driftsresultat - EBIT (adj.)¹

	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.	1.7.–30.9.	
Beløp i mill. NOK	2015	2014	2014	2015	2014
Orkla Group	2 507	2 207	3 214	993	879
Branded Consumer Goods	2 644	2 356	3 378	1 055	920
Orkla Foods	1 140	1 022	1 488	429	357
Orkla Confectionery & Snacks	529	448	693	238	217
Orkla Home & Personal	677	661	852	269	256
Orkla Food Ingredients	298	225	345	119	90
Orkla Investments	179	127	180	36	41
Hydro Power	105	143	216	22	46
Financial Investments	74	(16)	(36)	14	(5)
HQ/Other Business	(316)	(276)	(344)	(98)	(82)

Avstemming mot driftsresultat

EBIT (adj.) ¹	2 507	2 207	3 214	993	879
Andre inntekter og kostnader	(268)	2	(100)	(96)	(44)
Driftsresultat	2 239	2 209	3 114	897	835

NOTE 3 ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.		1.7.–30.9.	
	2015	2014	2014	2015	2014	
M&A- og integrasjonskostnader	(116)	(127)	(156)	(64)	(34)	
Sluttoppgjør ansettelsesforhold	(55)	(127)	(186)	(12)	-	
Andre restruktureringskostnader	(20)	-	-	(9)	-	
Nedskrivninger i forbindelse med samordning produksjon til Elverum	(34)	-	-	-	-	
Nedskrivninger i forbindelse med samordning produksjon til Skælskør (DK)	(31)	-	-	-	-	
Nedskrivning knyttet til virksomhet i Natural Food, Orkla Food Ingredients	(23)	-	-	(23)	-	
Netto gevinst og nedskrivning ved flytting Lahti, Orkla Foods Finland	10	(13)	(13)	12	-	
Twist vedrørende varemerkebruk, se note 13	1	(10)	(15)	-	(10)	
Engangskompensasjon knyttet til Unilever-avtalen	-	279	279	-	-	
Nedleggelse virksomhet i Leknes, Orkla Home & Personal	-	-	(14)	-	-	
Tilbakeføring miljøavsetning Kottlin, Polen	-	-	5	-	-	
Sum andre inntekter og kostnader	(268)	2	(100)	(96)	(44)	

Det ble i 1. kvartal 2015 påbegynt to ulike prosjekter i Orkla Foods med hensikt å forenkle produksjonsstrukturen. Det er besluttet å flytte produksjonen fra Brumunddal (Nora) og Larvik (Denja) til Elverum og det er besluttet å flytte produksjonen fra Svinninge til Skælskør i Danmark. Videre ble det i 2. kvartal startet et prosjekt som går på å restrukturere virksomheten i Vitana, Tsjekkia. Kostnader til nedbemanning og nedskrivninger for disse tre prosjektene beløper seg til i alt 107 mill. kroner. Det vil påløpe ytterligere kostnader. Summen av andre mindre prosjekter i OF blir utlignet av en salgsgevinst ved avhendelse av et bygg i Orkla Foods Finland.

Det ble i 2. kvartal påbegynt et prosjekt for integrering av virksomheten i Nordic Partners Food Ltd. (NP Foods) i Orkla Confectionery & Snacks (OC&S). Det er i tillegg påløpt ytterligere integrasjonskostnader vedrørende virksomheten i OC&S, bl.a. en nedskrivning av en påbegynt SAP installasjon som ikke ble videreført i nye OC&S. Det er pr. 3. kvartal påløpt 39 mill. kroner til disse prosjektene og det vil påløpe ytterligere kostnader fremover.

Integrasjonen av Cederroth er påbegynt i Orkla Home & Personal og det er pr. 3. kvartal påløpt 5 mill. kroner i tillegg til rene M&A-kostnader. Det vil påløpe ytterligere integrasjonskostnader fremover.

Nedskrivning av Natural Food er omtalt i note 10.

NOTE 4 TOTALRESULTATET

Oppstilling over totalresultatet viser verdiendring på aksjer og finansielle eiendeler (resultatreserven) og verdiendring på sikringsinstrumenter (sikringsreserven). Disse størrelsene blir presentert etter skatt. Skatteeffekten pr. 3. kvartal 2015 knyttet til endring i resultatreserven utgjør 0 mill. kroner (0 mill. kroner)² og skatteeffekten knyttet til endring i sikringsreserven utgjør 12 mill. kroner (15 mill. kroner)².

Resultatreserve aksjer og sikringsreserve som inngår i egenkapitalen pr. 3. kvartal 2015 (etter skatt) utgjør henholdsvis 104 mill. kroner og -295 mill. kroner. Tilsvarende beløper akkumulerte omregningsdifferanser seg til 959 mill. kroner pr. 3. kvartal 2015.

NOTE 5 KJØP OG SALG AV SELSKAPER

Cederroth

Orkla Home & Personal har kjøpt 100 % av aksjene i merkevareselskapet Cederroth. Kjøpet ble gjennomført pr. 31. august 2015. Forutsetningen for kjøpet fra relevante konkurransemyndigheter er at vektkontrollproduktet Allévo i Sverige og såpen Asan i Norge må selges.

Med kjøpet av Cederroth blir Orkla Home & Personal en av Nordens ledende leverandører av produkter innen personlig pleie, helse, sårpleie og vaskemidler. Cederroth oppnådde en omsetning på SEK 1.894 mill. i 2014, og en EBITDA på SEK 174 mill. Selskapet har totalt 850 ansatte.

Produktkategoriene som Orkla Home & Personal og Cederroth tilbyr, er hovedsakelig komplementære. I tillegg vil sårpleie representere en ny og attraktiv kategori for Orkla. Cederroth har også en godt etablert posisjon i apotekmarkedet i Norden. Nå som avtalen er gjennomført, vil Cederroths virksomhet bli innlemmet i forretningsområdet Orkla Home & Personal.

Merverdiene relaterer seg i all hovedsak til varemerker og goodwill hvor goodwill utgjør størstedelen, hvor sistnevnte representerer i stor grad uttak av synergier og etablering av en plattform for videre utvikling i Sverige.

Cederroth ble innregnet fra 1. september 2015.

NP Foods

Orkla Confectionery & Snacks' avtale om kjøp av NP Foods ble gjennomført 11. mars 2015. Med dette oppkjøpet vil Orkla tilnærmet doble omfanget av sin baltiske virksomhet, noe som gjør Orkla til en av de største leverandørene av merkevarer til dagligvarehandelen i Baltikum. Det ikoniske sjokolademerket Laima har en markedsandel på over 30 % i det latviske sjokolademarkedet. Orkla vil i tillegg få styrket sine posisjoner i Baltikum innenfor kjeks, kaker, juice og vann. NP Foods hadde ifølge konsoliderte tall for 2013 en omsetning på EUR 77,1 mill. og et normalisert driftsresultat (EBITDA) på EUR 7,5 mill. Selskapet har fire fabrikker i Latvia og én i Litauen og 1.100 ansatte.

Merverdier knytter seg i hovedsak til varemerker og goodwill.

NP Foods ble innregnet i balansen pr. 31. mars 2015 og i resultatet fra april 2015.

Øvrige oppkjøp

Orkla Foods har, gjennom sitt heleide datterselskap FELIX Austria GmbH, kjøpt 100 % av aksjene i det østerrikske selskapet Bioquelle GmbH. Bioquelle har en sterk posisjon i Østerrike innen müsli, nøtter, tørket frukt, helsekost, økologisk mat og distribusjon av soyabaserte produkter. De viktigste markedene for Bioquelle er Østerrike og Slovenia. Selskapet rapporterte netto salg på EUR 18 mill. (164 mill. kroner) og EBITDA på om lag EUR 0,7 mill. (5,9 mill. kroner) i 2014. Omtrent en tredjedel av selskapets omsetning stammer fra Bioquelles merkevarer. I tillegg har Bioquelle en distribusjonsavtale for soyabaserte produkter under merket Alpro. Bioquelle har om lag 50 ansatte, og selskapets hovedkontor og fabrikk ligger nær Steyr i Østerrike. Avtalen ble godkjent av østeriske konkurransemyndigheter og kjøpet ble gjennomført 2. juli 2015.

Orkla Foods Sverige har i 2. kvartal kjøpt det svenske matvareselskapet Anamma Foods AB, som produserer dypryste soyabaserte veganske produkter. Anamma Foods har utviklet seg til et kjent merke for forbrukere som ønsker å redusere sitt kjøttinntak eller helt erstatte kjøtt i kostholdet. Anamma Foods har egen produksjon i Simrishamn og Vadensjö. Selskapet omsatte for SEK 44 mill. i 2014 og har 25 ansatte. Eierskiftet skjedde formelt den 1. juni 2015.

Den 2. februar annonserte Orkla Health avtalen om kjøp av det danske selskapet W. Ratje Frøskaller. Selskapet har en årlig omsetning på om lag 45 mill. kroner. Med dette oppkjøpet styrker Orkla Health sin posisjon innen magehelse samt innen apotekmarkedet. Selskapet er innregnet fra februar 2015.

Orkla Food Ingredients har, gjennom det heleide datterselskapet KåKå AB, kjøpt 67 % av det finske selskapet Condite Oy. Condite er Finlands nest største salgs- og distribusjonsselskap innenfor bakeriingredienser. Condite oppnådde en omsetning på EUR 31 millioner (242 mill. kroner) i 2013 og har 42 ansatte. Selskapet var privateid og to av de tidligere eierene ønsket å fortsette som aksjonærer og beholder en eierandel på til sammen 33 %. Avtalen er godkjent av finske konkurransemyndigheter og ble gjennomført 30. januar 2015.

Orkla Food Ingredients har gjennom sitt islandske selskap Kjarnavörtur hf kjøpt 66,67 % av aksjene i Nonni Littli ehf. Nonni Littli produserer dressing, sauser og majonesbaserte brødsalater til dagligvarehandelen og storhusholdning. Hoved-

formålet med kjøpet er å styrke Kjarnavörturs posisjon i varehandelen og å utvikle produktporteføljen. Selskapet har en årlig omsetning på om lag EUR 1,4 mill. Selskapet er innregnet fra februar 2015.

Orkla Food Ingredients har kjøpt 100 % av EISUNION GmbH. EISUNION GmbH er en ledende markedsaktør i Tyskland og tilbyr blant annet iskremingredienser, iskjeks, emballasjemateriell, toppinger, og utstyr og maskiner til iskremutsalg og kafeer. Selskapet oppnådde en omsetning på EUR 19,6 millioner (163 mill. kroner) i 2014. EISUNION har hovedkontor i Feucht (Nürnberg) og driver virksomheten ut fra fem lokasjoner i Sentral- og Sør-Tyskland. Selskapet har ca. 70 ansatte. Avtalen ble godkjent 9. april 2015 og er innregnet fra april 2015.

Ingen av merverdianalysene er endelige pr. 3. kvartal 2015. Totalt er det pr. 3. kvartal 2015 kjøpt virksomheter for totalt 3.033 mill. kroner på gjeldfri basis.

Salg av selskaper

Konsernet solgte i mai 2015 15 % av aksjene i Gränges. Gevinsten er ført med 425 mill. kroner på linjen for «Resultater fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper». Orkla eier fortsatt 16 % av Gränges. Regnskapsmessig betyr dette at presentasjonen som tilknyttet selskap opphørte fra 2. kvartal 2015. Gevinsten er beregnet som om hele posten er avhendet. Motposten er at den resterende eierandelen blir ført opp i balansen som en kortsiktig aksjepost under kategorien «Tilgjengelig for salg» til verdien på salgstidspunktet. Den vil bli videreført til virkelig verdi i balansen, normalt med verdiendring ført i totalresultatet (OCI).

Orkla mottok vederlaget ved salg av Orkla Brands Russia i 1. kvartal 2015. Salget ble gjennomført i 4. kvartal 2014, se note 11.

NOTE 6 NETTO RENTEBÆRENDE GJELD

De ulike elementene i netto rentebærende gjeld fremkommer av tabellen nedenfor:

Beløp i mill. NOK	30.9. 2015	31.12. 2014
Rentebærende gjeld langsiktig	(10 310)	(8 510)
Rentebærende gjeld kortsiktig	(370)	(598)
Rentebærende fordringer langsiktig (i «Finansielle eiendeler»)	639	724
Rentebærende fordringer kortsiktige (i «Øvrige fordringer»)	8	108
Kontanter og kontantekvivalenter	1 105	2 615
Netto rentebærende gjeld	(8 928)	(5 661)

NOTE 7 ØVRIGE FINANSPOSTER, NETTO

De ulike elementene i netto øvrige finansposter fremkommer i tabellen nedenfor:

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9. 2015	2014	1.1.–31.12. 2014	1.7.–30.9. 2015	2014
Gevinster, tap og nedskrivninger aksjer og finansielle eiendeler	72	40	56	19	28
Utbytter	28	37	37	17	1
Agio	(2)	-	0	(3)	(2)
Renter pensjoner	(29)	(30)	(49)	(7)	(8)
Andre finansposter	(27)	(24)	(44)	(15)	(5)
Sum	42	23	0	11	14

NOTE 8 NÆRSTÅENDE PARTER

Canica-systemet som kontrolleres av styreleder i Orkla, Stein Erik Hagen (største eier med 24,5 % av utstedte aksjer), har sammenfallende eierinteresser med Orkla i enkelte investeringer.

Det har ikke vært noen vesentlige transaksjoner mellom konsernet og nærstående parter pr. 3. kvartal 2015.

Konsernet har mellomværende med felleskontrollerte selskaper og tilknyttede selskaper innenfor Orklas eiendomsinvesteringer med 145 mill. kroner.

NOTE 9 OPSJONER OG EGNE AKSJER

Endring i utestående opsjoner og egne aksjer er vist i nedenstående tabeller.

Utvikling i antall opsjoner:

Utestående opsjoner pr. 1.1.2015	7 168 000
Innløst i perioden	(3 716 000)
Utløpt i perioden	(305 000)
Utestående opsjoner pr. 30.9.2015	3 147 000

Utvikling i antall egne aksjer:

Egne aksjer pr. 1.1.2015	1 832 903
Eksternt kjøp egne aksjer	4 000 000
Opsjonsinnløsning i egne aksjer	(3 526 000)
Egne aksjer pr. 30.9.2015	2 306 903

NOTE 10 VURDERINGER RUNDT VERDIFALL

Konsernet har i tråd med vedtatte prinsipper gjennomført verdifalltester for alle immaterielle eiendeler med ubestemt levetid og for all goodwill før avleggelse av 3. kvartal. Som resultat av gjennomførte tester er goodwill og driftsmidler i Natural Foods skrevet ned til gjenvinnbart beløp med 23 mill. kroner. Natural Foods inngår i Orkla Food Ingredients og virksomheten er lokalisert i Italia.

Det ble i 1. kvartal annonsert at restruktureringsprosessene i Orkla Foods med flytting av virksomhetene i Brumunddal og Larvik til Elverum og flytting av virksomheten i Svinninge (DK) til Skælskør (DK), resulterte i mindreverdier knyttet til maskiner og bygg. Det ble i alt nedskrevet 65 mill. kroner knyttet til disse prosessene, se note 3.

Det ble i 2. kvartal gjort verdikorreksjoner på enkelte eiendomsinvesteringer knyttet til både egne eiendommer og eiendommer i tilknyttede selskaper med i underkant av 100 mill. kroner, hvorav 75 mill. kroner belaster resultatet for tilknyttede selskaper.

Det er ellers ikke identifisert mindreverdier knyttet til varige driftsmidler eller immaterielle eiendeler i konsernet.

NOTE 11 IKKE VIDEREFØRT VIRKSOMHET

Det er ingen nye «Ikke videreførte virksomheter» i konsernet pr. 30. september 2015. I sammenligningstillene for 2014 inngår tall for Gränges og Orkla Brands Russia.

Resultatoppstilling for ikke videreført virksomhet:

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9. 2015	2014
Driftsinntekter	-	2 772
Driftskostnader	-	(2 517)
Av- og nedskrivning varige driftsmidler	-	(130)
Andre inntekter og kostnader	-	(25)
Driftsresultat	-	100
Resultat fra tilknyttede selskaper	-	1
Finansposter, netto	-	(28)
Resultat før skattekostnad	-	73
Skattekostnad	-	(52)
Periodens resultat etter skattekostnad	-	21
Resultat og nedskrivning av Gränges i 3. kvartal 2014	-	(119)
Gevinst/tap ved salg	-	0
Kostnader knyttet til avhendelse	-	0
Resultat ikke videreført virksomhet	-	(98)

Linjen «Holdt for salg» i balansen gjelder en eiendom i St. Petersburg. Denne forventes solgt i nærmeste fremtid.

NOTE 12 AKSJER OG FINANSIELLE EIENDELER

Aksjer og finansielle eiendeler regnskapsført til virkelig verdi:

Beløp i mill. NOK	Verdsettelsesnivå			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
30.9.2015:				
Eiendeler				
Investeringer	656	441	133	1 230
Derivater	-	486	-	486
Gjeld				
Derivater	-	654	-	654
31.12.2014:				
Eiendeler				
Investeringer	-	601	175	776
Derivater	-	602	-	602
Gjeld				
Derivater	-	630	-	630

Se for øvrig note 6 for oversikt over rentebærende fordringer og gjeld.

NOTE 14 KONTANTSTRØM ORKLA-FORMAT

Kontantstrøm i Orkla-format gjøres på konsernnivå opp i endring netto rentebærende gjeld, et viktig nøkkeltall for konsernet. Dette kontantstrømformatet brukes direkte til styring av forretningsområdene og inngår også som segmentpresentasjon i tabeller før de ulike virksomhetsbeskrivelsene i konsernteksten. Totaloppstillingen gir den samlede finansielle kapasiteten generert fra konsernets drift til å dekke inn konsernets finansposter, betaling av skatter samt mer selvstyrte forhold som utbytte og handel i egne aksjer. Kontantstrømmen fra driften er splittet på «Kontantstrøm fra driften*» og «Kontantstrøm fra driften Financial Investments».

NOTE 13 ANDRE FORHOLD

Orkla Foods Sverige vant i april en voldgiftssak om varemerket FELIX. I en rekke land utenfor Norden selges det kattermat fra Nestlé under varemerket Felix. Etter flere tvister i ulike land inngikk Orkla og Nestlé i 2001 en sameksistensavtale om varemerket Felix som regulerte bruken av varemerket. Avtalen innebar blant annet at Nestlé ikke har rett til å benytte varemerket Felix i Norden. Orkla hadde i 2014 og 1. kvartal 2015 kostnadsført i alt 18 mill. kroner knyttet til denne saken, og det ble i 2. kvartal inntektsført netto 4 mill. kroner som refusjon av deler av saksomkostningene.

Den 9. september annonserte Orkla avtalen om kjøp av det norske godteri-selskapet Lakrisgutta AS. Lakrisgutta overtas med regnskapsmessig virkning i Orkla Confectionery & Snacks fra 1. oktober 2015.

Det har ellers ikke fremkommet hendelser etter balansedagen som ville ha påvirket regnskapet eller gjennomførte vurderinger.

Siste delen av kontantstrømoppstillingen viser hvilke ekspansjonsgrep som er tatt i form av direkte ekspansjonsinvesteringer, oppkjøp av selskaper, nedslag i selskaper samt endring i nivået på investeringer i aksjer og finansielle eiendeler. Kontantstrømmen presenteres til gjennomsnittlig månedlig valutakurs, mens endring netto rentebærende gjeld er en absolutt størrelse målt til sluttkurs. Valutaeffekter knyttet til netto rentebærende gjeld forklarer overgangen.

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.		1.7.–30.9.	
		2015	2014	2014	2015	2014	2014
Driftsresultat		2 165	2 257	3 181	883	841	
Amortisering, av- og nedskrivninger		841	691	930	295	222	
Endring netto driftskapital, etc.		(283)	(918)	(491)	(211)	(290)	
Kontantstrøm fra driften før investeringer		2 723	2 030	3 620	967	773	
Netto fornyelsesinvesteringer		(659)	(587)	(838)	(255)	(196)	
Kontantstrøm fra driften*		2 064	1 443	2 782	712	577	
Kontantstrøm fra driften Financial Investments		127	45	(59)	92	(8)	
Betalte finansposter, netto		(197)	(230)	(326)	(83)	(64)	
Betalte skatter		(668)	(354)	(492)	(87)	(80)	
Mottatte utbytter		282	267	271	126	122	
Andre betalinger og ikke videreført virksomhet		155	422	302	20	(111)	
Kontantstrøm før kapitaltransaksjoner		1 763	1 593	2 478	780	436	
Betalte utbytter		(2 554)	(2 545)	(2 565)	-	(1)	
Netto kjøp/salg egne aksjer		(112)	200	105	(117)	68	
Kontantstrøm før ekspansjon		(903)	(752)	18	663	503	
Ekspansjonsinvesteringer		(236)	(65)	(102)	(77)	(31)	
Salg av selskaper / andeler av selskaper (enterprise value)	5, 11	1 081	549	2 883	4	185	
Kjøp av selskaper / andeler av selskaper (enterprise value)	5	(3 033)	(50)	(87)	(1 843)	(36)	
Netto kjøp / salg aksjer og finansielle eiendeler		225	204	350	76	80	
Netto kontantstrøm		(2 866)	(114)	3 062	(1 177)	701	
Valutaeffekt netto rentebærende gjeld		(401)	281	(227)	(398)	220	
Endring netto rentebærende gjeld		3 267	(167)	(2 835)	1 575	(921)	
Netto rentebærende gjeld	6	8 928	8 329	5 661			

*Eksklusiv Financial Investments